

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
Факультет: Економічний
Кафедра: Менеджмент, публічне управління та HR-технології

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МІЖНАРОДНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ (англійською мовою)

Код та назва спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Назва освітньої програми: Управління фінансами, банківська справа та страхування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Форма навчання: денна   заочна

Семестр: 6

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Форма підсумкового контролю: іспит

Розробники програми:

Дикань Олена Володимирівна, доктор економічних наук, професор

ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма: «Управління фінансами, банківська справа та страхування»

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Курс / семестр: 3 курс / 6 семестр

Вивчення курсу "Міжнародне управління бізнесом" є ключовим кроком для студентів, які прагнуть стати конкурентоспроможними фахівцями в умовах глобалізованого світу. Сучасний бізнес дедалі більше інтегрується у світові ринки, і підприємства стикаються з викликами, які потребують знання специфіки міжнародного середовища. Цей курс дозволяє зрозуміти, як функціонують бізнес-процеси на глобальному рівні, а також дає інструменти для прийняття стратегічних рішень у різноманітних культурних, правових, економічних і соціальних умовах.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Дикань Олена Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій

Контактна інформація: e-mail: dikan@kart.edu.ua

Форми зв'язку: онлайн консультації ZOOM, електронна пошта, платформа дистанційного навчання університету Moodle

Покликання на ZOOM-конференцію

<https://us05web.zoom.us/j/88210546417?pwd=L7UkOOR0laRWRNynA4syrsecs87dz2.1>

Ідентифікатор конференції: 882 1054 6417

Код: 5wqN8k

Час та порядок проведення консультацій визначаються відповідно до індивідуального графіка викладачів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета освітньої компоненти полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для ефективного управління бізнесом у міжнародному середовищі, з урахуванням глобалізаційних процесів, культурних, економічних та політико-правових особливостей, а також розвитку стратегічного мислення, необхідного для прийняття рішень у сфері міжнародного бізнесу. Курс сприятиме розвитку таких «м'яких» навичок, як соціальні (швидкість адаптації, комунікація, робота в команді), і управлінські (управління часом, лідерство, рішення проблем, критичне мислення).

Завдання освітньої компоненти полягають у:

- вивчення сутності міжнародного бізнесу та його форм;
- аналіз міжнародного середовища бізнесу та визначення його впливу на діяльність компаній;

- вивчення ролі культури в управлінні міжнародним бізнесом;
- засвоєння основ етики та соціальної відповідальності в міжнародному контексті;
- формування знань про міжнародний стратегічний менеджмент і його завдання;
- вивчення способів аналізу закордонних ринків та стратегій проникнення;
- засвоєння принципів міжнародного операційного менеджменту;
- вивчення методів управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі;
- розуміння специфіки трудових відносин у міжнародних компаніях;
- розвиток практичних навичок прийняття управлінських рішень у міжнародному середовищі.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ) ТА ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Передумови (пререквізити)

Політична економія
Регіональна економіка
Іноземна мова
Мікроекономіка
Макроекономіка
Економіка підприємства (англійською мовою)

Післяумови (постреквізити)

Трейдинг на світових фінансових ринках
Фінансовий ринок
Фондовий ринок
Практикум з іноземної мови

ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Відповідно до Резолюції Генеральної Асамблеї ООН №70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року», освітня компонента «**Міжнародне управління бізнесом**» сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку:

SDG 8 – Гідна праця та економічне зростання

У межах першого та другого змістових модулів формується розуміння закономірностей розвитку міжнародного бізнесу, стратегій виходу на зарубіжні ринки, управління операційною діяльністю та людськими ресурсами в міжнародних компаніях, що сприяє забезпеченню сталого економічного зростання, підвищенню продуктивності праці та формуванню умов гідної праці у глобальному бізнес-

середовищі.

SDG 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

Освітня компонента передбачає вивчення інституційних, технологічних та інноваційних чинників функціонування міжнародного бізнесу, розвитку виробничих і сервісних систем, глобальних ланцюгів створення вартості, а також сучасних форм міжнародної підприємницької діяльності.

SDG 12 – Відповідальне споживання та виробництво

У процесі вивчення дисципліни розглядаються питання корпоративної соціальної відповідальності, етики бізнесу, управління якістю та ефективністю операційної діяльності, що формує у здобувачів вищої освіти відповідальні управлінські підходи в міжнародному бізнесі.

SDG 16 – Мир, справедливість та сильні інституції

Освітня компонента забезпечує розуміння впливу політико-правового, економічного та соціокультурного середовища на діяльність міжнародних компаній, ролі правових інститутів, етичних стандартів, корпоративного управління та дотримання норм міжнародного бізнес-права.

SDG 17 – Партнерство заради сталого розвитку

Вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей у сфері міжнародного співробітництва, міжкультурної взаємодії, стратегічних альянсів, міжнародних інвестицій та партнерських форм організації бізнесу в умовах глобалізації.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Освітня компонента структурована в межах **двох змістових модулів** та охоплює теоретичні й прикладні аспекти міжнародного управління бізнесом.

Модуль 1

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.

Сутність та ознаки міжнародного бізнесу. Форми міжнародного бізнесу. Новітні форми міжнародного бізнесу. Причини глобалізації бізнесу.

Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу

Сутність та види середовищ міжнародного бізнесу. Політико-правове, економічне, соціокультурне та технологічне середовище бізнесу. Інструменти аналізу міжнародного середовища.

Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі

Сутність, структура та основні характеристики культури в контексті міжнародного бізнесу. Класифікація культур. Вплив культури на міжнародний бізнес.

Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі

Сутність і роль етики в крос-культурному та міжнародному контексті. Основні елементи управління етикою поведінки в зарубіжних країнах. Соціальна відповідальність: сутність і основні сфери в міжнародному контексті. Процес управління соціальною відповідальністю в міжнародних компаніях.

Модуль 2

Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент

Сутність і завдання міжнародного стратегічного менеджменту. Концепції (стратегічні альтернативи) міжнародних компаній. Елементи міжнародної стратегії. Розробка міжнародних стратегій. Рівні міжнародної стратегії.

Тема 6. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення

Основні способи аналізу зарубіжних ринків. Процес вибору способів проникнення компанії на зарубіжний ринок. Експорт як стратегія проникнення на зарубіжний ринок. Міжнародне ліцензування. Міжнародний франчайзинг. Спеціальні способи проникнення міжнародних компаній: контрактне виробництво, управлінські контракти і будівництво об'єктів «під ключ». Прямі іноземні інвестиції: створення нових підприємств і придбання діючих підприємств.

Тема 7. Міжнародний операційний менеджмент

Сутність міжнародного операційного менеджменту. Виробничий менеджмент. Міжнародний операційний менеджмент послуг. Управління ефективністю та якістю на міжнародних підприємствах. Інформаційний менеджмент на міжнародних підприємствах.

Тема 8. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами

Природа управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі. Рекрутування та відбір менеджерів для роботи за кордоном. Навчання і розвиток менеджерів в міжнародній компанії. Оцінка ефективності роботи та політика оплати праці менеджерів за кордоном. Питання управління неуправлінськими кадрами.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

- 1 Форми та моделі здійснення міжнародної бізнес-діяльності
- 2 Фактори формування міжнародного бізнес-середовища
- 3 Аналітичні підходи до оцінювання умов міжнародної діяльності
- 4 Кроскультурні відмінності в управлінні міжнародним бізнесом
- 5 Етичні дилеми та корпоративна відповідальність у міжнародних компаніях
- 6 Стратегічні підходи до управління міжнародною діяльністю
- 7 Вибір та обґрунтування стратегій виходу на зарубіжні ринки
- 8 Операційні та кадрові аспекти управління міжнародними компаніями

ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом **не передбачені**.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає опрацювання теоретичного матеріалу з міжнародного управління бізнесом, підготовку до семінарських і практичних занять, виконання індивідуальних завдань та підготовку до підсумкового контролю у формі заліку.

До основних видів самостійної роботи належать:

- опрацювання теоретичних положень щодо сутності, форм, середовища та сучасних моделей міжнародного бізнесу;
- вивчення політико-правових, економічних, соціокультурних і технологічних чинників функціонування міжнародного бізнесу;
- аналіз кроскультурних аспектів, етичних стандартів і соціальної

відповідальності міжнародних компаній;

- аналіз стратегій розвитку міжнародного бізнесу та стратегій виходу компаній на зарубіжні ринки з урахуванням євроінтеграційних трансформацій;
- дослідження впливу воєнних конфліктів, кризових явищ і глобальної нестабільності на діяльність міжнародних компаній та процеси повоєнного відновлення економіки;
- опрацювання питань інклюзивного розвитку та безбар'єрності у практиці управління міжнародними компаніями;
- підготовка аналітичних матеріалів, доповідей і презентацій за окремими темами курсу;
- виконання індивідуальних завдань, порівняльних аналізів, ситуаційних кейсів та есе з проблематики міжнародного управління бізнесом;
- підготовка до підсумкового контролю та іспиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА / ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ)

№	Тема	Лекції, год		Практичні, год		Лаб., год	Самостійна робота, год		Всього, год	
		д	з	д	з		д	з	д	з
1	Загальна характеристика міжнародного бізнесу	2	1	1,5	0,5		6,5	8,5	10	10
2	Міжнародне середовище бізнесу	4	1	1,5	0,5		4,5	8,5	10	10
3	Роль культури в міжнародному бізнесі	4	1	2	0,5		4	8,5	10	10
4	Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	4	1	2	0,5		4	8,5	10	10
5	Міжнародний стратегічний менеджмент	4	1	2	1		9	13	15	15
6	Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення	4	1	2	1		4	8	10	10
7	Міжнародний операційний менеджмент	4	1	2	1		9	13	15	15
8	Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами	4	1	2	1		4	8	10	10
	Разом	30	8	15	6	0	45	76	90	90

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання виконуються з метою поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок аналізу умов функціонування міжнародного бізнесу, оцінювання впливу зовнішнього середовища, культурних, інституційних та етичних чинників на діяльність міжнародних компаній, а також розвитку здатності здійснювати порівняльний аналіз, формувати аргументовані управлінські висновки та обґрунтовувати бізнес-рішення з урахуванням глобальних викликів і сучасних трансформаційних процесів.

Види індивідуальних завдань:

- аналітичний кейс;
- есе;
- реферат з елементами аналітичного огляду;
- презентація результатів самостійного дослідження.

Орієнтовна тематика:

- порівняльний аналіз моделей міжнародного бізнесу та стратегій діяльності компаній у різних країнах і регіонах світу (ЄС, Північна Америка, Азія);
- аналіз впливу політико-правового, економічного, соціокультурного та технологічного середовища на діяльність міжнародних компаній;
- кроскультурні особливості управління та комунікації в міжнародному бізнесі;
- етичні дилеми та корпоративна соціальна відповідальність міжнародних компаній у глобальному середовищі;
- функціонування міжнародного бізнесу в умовах воєнних конфліктів, кризових ситуацій і глобальної нестабільності;
- стратегії виходу компаній на зарубіжні ринки та вибір форм міжнародної підприємницької діяльності;
- управління міжнародними операціями та якістю в глобальних ланцюгах створення вартості;
- особливості управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях.

Вимоги до виконання індивідуальних завдань:

- логічність, системність і повнота викладення матеріалу;
- обґрунтованість висновків та управлінських рекомендацій;
- використання актуальних наукових і аналітичних джерел;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання освітньої компоненти використовуються такі методи навчання:

- проблемно-орієнтоване навчання;
- аналіз управлінських, стратегічних і ситуаційних кейсів міжнародного бізнесу;
- групова та командна робота;
- мозкові штурми;
- дискусії з проблематики функціонування та розвитку міжнародного бізнесу в глобальному середовищі;
- презентації результатів виконання індивідуальних і групових завдань;
- самостійна робота з науковими, статистичними та аналітичними джерелами з міжнародного бізнесу.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: усні відповіді на практичних заняттях, участь у дискусіях, виконання практичних та індивідуальних завдань.

Модульний контроль: тестування за результатами вивчення змістових модулів.

Підсумковий контроль: іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за модуль, становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

Розподіл балів поточного контролю

Вид навчальної діяльності	Рівень виконання / участі	Характеристика результатів навчання	Кількість балів
Участь у семінарських / практичних заняттях	Високий	Регулярне відвідування занять, активна участь у дискусіях, аргументовані відповіді, самостійне та правильне виконання практичних завдань	16–20
	Достатній	Відвідування більшості занять, участь у роботі групи, відповіді загалом правильні, але не завжди аргументовані	10–15
	Середній	Нерегулярне відвідування занять, пасивна участь, поодинокі відповіді, поверхнєве розуміння матеріалу	5–9
	Низький	Відсутність активності, систематичні пропуски занять, невиконання практичних завдань	0–4
Розрахунково-аналітичне / практичне завдання (кейс)	Високий	Завдання виконано повністю, логічно структуровано, наведено обґрунтовані висновки, продемонстровано власний аналіз та здатність застосовувати теоретичні положення на практиці	18–20
	Достатній	Завдання виконано майже повністю, наявні незначні недоліки в структурі, оформленні або аргументації	13–17
	Середній	Завдання виконано частково, допущено помилки в аналізі, відсутні окремі структурні елементи	7–12
	Низький	Фрагментарне або несвочасне виконання, суттєві помилки, відсутність логіки викладу	0–6
Індивідуальне завдання (реферат / есе / аналітична записка)	Високий	Тема повністю розкрита, продемонстровано оригінальний підхід, використано сучасні наукові джерела, сформульовано власні узагальнення та висновки	18–20
	Достатній	Тема розкрита достатньо, проте бракує глибини аналізу або власних висновків, наявні незначні недоліки в оформленні	13–17
	Середній	Поверхнєве розкриття теми, слабка аргументація, обмежене використання джерел	7–12
	Низький	Тема не розкрита, наявні ознаки плагіату або робота подана несвочасно	0–6
Максимальна сума поточного контролю			60 БАЛІВ

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі екзамену/заліку) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) для іспитів, курсових робіт/проектів або зараховано/не зараховано для заліків) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за національною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Визначення плагіату та його наслідків:

Академічний плагіат» – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання

Правила цитування: «Цитата» – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими

свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Щоб правильно оформити цитату, необхідно дотримуватися таких правил:

- вказувати перевірене джерело. Цитати мають містити відомості про автора та назву його роботи, звідки взята цитата;
- не порушувати зміст цитати;
- відокремлювати цитату від основного тексту;
- використовувати скорочені цитати;
- вказувати сторінки.

Етика використання AI-інструментів: здобувачі можуть використовувати інструменти AI — для пояснення складних тем простими словами, перевірки граматики та стилю, самоперевірка знань (тести, запитання); недопустиме використання AI для списування.

Процедура оскарження оцінок: в Українському державному університеті залізничного транспорту діє Положення про організацію освітнього процесу, яким закріплено право здобувачів на оскарження результатів контрольних заходів. Тому якщо здобувачі незадоволені оцінкою, або є сумніви щодо об'єктивності викладачів вони можуть звернутися до завідувача кафедри із заявою-апеляцією. Створена апеляційна комісія перевіряє результати підсумкового контролю знань.

Правила поведінки на заняттях: заходить на онлайн-заняття вчасно, бажано за кілька хвилин до початку; використовуй своє справжнє ім'я та прізвище, вказувати номер групи; дотримуватися ввічливого та поважного спілкування; під час пар; вимикати мікрофон та вмикати його лише під час діалогу з викладачем; камеру, за можливості, тримати увімкненою; не перебивати інших учасників, користуватися за потреби функцією «піднятої руку»; використовувати чат лише для навчальних повідомлень; не поширювати сторонні посилання, зображення чи повідомлення; не ображати, не принижувати та не ігнорувати інших учасників.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ІСПИТУ)

- 1 Сутність міжнародного бізнесу
- 2 Форми міжнародного бізнесу
- 3 Причини розвитку міжнародного бізнесу
- 4 Місія та бачення компанії
- 5 Етапи розробки місії компанії
- 6 Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу
- 7 Правове середовище міжнародного бізнесу
- 8 Політичне середовище міжнародного бізнесу
- 9 Економічне середовище в міжнародному бізнесі
- 10 Технологічне середовище в міжнародному бізнесі
- 11 Сутність культури та її вплив на міжнародний бізнес
- 12 Відмінності між висококонтекстуальною та низькоконтекстуальною культурою
- 13 Сутність та види переговорів

- 14 Структура переговорного процесу
- 15 Вплив культури на ділові переговори
- 16 Стратегії ведення переговорів
- 17 Експорт. Переваги і недоліки
- 18 Міжнародне ліцензування. Переваги і недоліки
- 19 Міжнародний франчайзинг. Переваги і недоліки
- 20 Контракти на управління. Контракти «під ключ». Переваги і недоліки
- 21 Спеціалізовані способи проникнення міжнародних компаній на зарубіжні ринки, їх переваги та недоліки
- 22 ПІІ та три основні їх форми
- 23 Переваги і недоліки кожної з форм ПІІ
- 24 Сутність та завдання міжнародного стратегічного менеджменту
- 25 Основні концепції, на підставі яких здійснюється стратегічний менеджмент у більшості багатонаціональних корпорацій
- 26 Три рівні міжнародної стратегії
- 27 Опис і характеристика основних підходів до формування корпоративної стратегії
- 28 Опис і характеристика основних підходів до формування бізнес-стратегії
- 29 Типи функціональних стратегій, що використовуються міжнародними компаніями
- 30 Управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

- 1 [Тарасенко С. В., Петрушенко Ю. М. Міжнародний бізнес : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с.](#)
- 2 [Іващенко М. В. Міжнародний бізнес: навчально-методичний посібник для студентів першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.](#)
- 3 [Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни : навч. посіб. За заг. ред. В. В. Рокочої. Київ : ВНЗ «Університет «КРОК», 2019. 215 с.](#)
- 4 Вергун В. А., Приятельчук О. А., Ступницький О. І. Міжнародний бізнес : підручник. 2-ге вид., переробл., допов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2024. 703 с.
- 5 Hill, C. W. L. International Business: Competing in the Global Marketplace: McGraw-Hill Education, 2021. 688с.
- 6 Griffin, R. W., Pustay, M. International Business: A Managerial Perspective, Global Edition: Pearson Education, 2019. 620с.
- 7 [Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.](#)

Додаткова література:

1 Дикань О. В., Сторожилова У. Л., Васильєв О. Л. Зовнішньоекономічний розвиток, співпраця і партнерство в контексті післявоєнного відновлення України. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2024. № 85. С. 24–30.

2 Дикань О. В., Глушенко Т. М., Гараєв М. В. Інфраструктура ринкової економіки : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 50 с.

3 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності /Козар Л.М. [та ін.]; за заг. ред. Л.М. Козара. Х.: УкрДУЗТ, 2018. 54 с.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Офлайн: Мультимедійний проєктор – 1 од.; ноутбук HP – 250 G3 – 8 од.; ноутбук Lenovo G505 – 1 од. Навчальна аудиторія кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій, № 3.416 (з доступом до мережі Інтернет).

Онлайн: портативний комп'ютер (ноутбук) з вмонтованою відеокамерою та мікрофоном, Пакет ліцензійного програмного забезпечення Microsoft Office 365 (надано викладачам та здобувачам для здійснення освітнього процесу), ZOOM (корпоративна ліцензія); дистанційна платформа Moodle.

офіційний сайт УкрДУЗТ <https://kart.edu.ua/>

бібліотечні ресурси <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>

розклад занять <https://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>

сторінка кафедри <https://kart.edu.ua/department/kafedra-mia>

Освітні програми кафедри <https://kart.edu.ua/department/kafedra-mia/osvitni-programi>

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

[Дикань Олена Володимирівна](#), доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій, e-mail: dikan@kart.edu.ua , +38-050-571-10-30

ВНЕСЕННЯ ЗМІН

Зміни до робочої програми вносяться відповідно до чинних нормативних документів університету із зазначенням дати, суті змін та підпису відповідальної особи.

Протокол засідання кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій № 1 від 26 серпня 2025 р.